

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3 Departament	DEPARTAMENTUL DE TEOLOGIE ORTODOXA
1.4 Domeniul de studii	Arte vizuale
1.5 Ciclul de studii	Licență – an univ. 2024-2025
1.6 Programul de studii/Calificarea	Artă sacră

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	<i>Metodologia restaurării icoanelor și lemnului policrom. Documentația de restaurare IV</i>						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf.dr.Moșneagu Mina Adriana						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf.dr.Moșneagu Mina Adriana						
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	VI	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	OB

*OB – Obligatoriu / OP – Opțional / F – Facultativ

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	3
3.4 Total ore din planul de învățământ	48	din care: 3.5 curs	12	3.6 seminar/laborator	36
Distribuția fondului de timp					Ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					2.5
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					5
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					5
Tutoriat					
Examinări					2
Alte activități					
3.7 Total ore studiu individual					14.5
3.9 Total ore pe semestru					62.5
3.10 Numărul de credite					2.5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Paleotehnici icoană. Studiul materialelor. Studiul culorii. Studiul desenului. Teoria generală a restaurării.
4.2 de competențe	Cunoștințe de pictură, tehnici artistice.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală de curs dotată corespunzător (tablă, calculator, videoproiector). Platformă Webex Cisco pentru activitatea online
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	Sală de laborator dotată corespunzător (microscop, lupa binoculară și camera foto-video conectată la calculator, aparat foto, lampă UV, hota, aparatura electrică).

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>CP1. Soluționarea problemelor ambientale a spațiilor plastice (abordarea compozițională, identificarea modalității de redare a subiectelor picturale în spațiile ecleziale sau civile), identificarea, analiza și descrierea factorilor ce acționează în timp asupra stării de conservare a obiectelor de artă din patrimoniul eclezial;</p> <p>CP2. Propunerea și soluționarea tuturor problemelor tehnice și tehnologice de transpunere a subiectului teoretic în spațiu plastic (asimilarea tehnicilor artistice tradiționale)</p> <p>CP3. Investigarea asistată de laboratoare specializate a stării de conservare și diagnoza problemelor ce conduc la degradarea obiectelor de artă; stabilirea unor tratamente adecvate, soluționarea tuturor problemelor tehnice, metodologice și tehnologice de conservare - restaurare (implementarea și asimilarea tehnicilor specifice) în vederea salvării, conservării și restaurării acestora</p>
Competențe transversale	<p>CT1. Aplicarea adecvată a principiilor, normelor și valorilor eticii profesionale definitorii pentru munca în sfera producerii operei de artă</p> <p>CT2. Aplicarea eficientă a tehnicilor de relaționare în grup, asumarea rolurilor specifice în desfășurarea activităților artistice, în echipă</p> <p>CT3. Identificarea și aplicarea eficientă a metodelor și tehnicilor adecvate de învățare continuă în domeniul artistic și al protejării patrimoniului, conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Studentul să cunoască și să înțeleagă fluxul tehnologic al operațiilor de conservare-restaurare al picturilor, respectând normele restaurării științifice. Studentul să își dezvolte abilitățile de a aplica și corela în mod corect cunoștințele acumulate pentru rezolvarea diferitelor probleme legate de conservarea și restaurarea picturilor.
7.2 Obiectivele specifice	Asigură cunoașterea noțiunilor teoretice necesare intervenției asupra picturilor vechi pe suport de lemn, iar prin cazuistica parcursă în orele de laborator se oferă posibilitatea cunoașterii logicii fluxului tehnologic optim al operațiilor de conservare-restaurare

8. Conținuturi

8. 1 Curs	Metode de predare	Observații
Conservarea și restaurarea icoanelor și lemnului policrom din iconostase. Asamblare. Dezasamblare. Desprăfuirea. Consolidarea policromiei lemnului sculptat.	Prelegerea participativă, dezbateră, problematizarea, expunerea interactivă, exemplificarea.	2h, Mosneagu Mina, suport de curs <i>Metodologia restaurării icoanelor și lemnului policrom</i> . <i>Documentația de restaurare</i> (trimis prin email), p. 401-419
Intervenții asupra lemnului suport Consolidarea lemnului sculptat. Îndepărtarea murdăriei, petelor, vopselei. Completări ale lipsurilor lemnului sculptat. Îndepărtarea depunerilor de murdărie aderentă de pe policromie, a repictărilor, regenerarea vernisurilor.	Prelegerea participativă, dezbateră, problematizarea, expunerea interactivă, exemplificarea.	6h, Mosneagu Mina, suport de curs <i>Metodologia restaurării icoanelor și lemnului policrom</i> . <i>Documentația de restaurare</i> (trimis prin email), p. 420-448
Integrarea cromatică a lipsurilor policromiei. Metode de retușare. Tehnica tradițională de aurire cu clei și bolus. Peliculizarea de protecție a policromiei.	Prelegerea, dezbateră, problematizarea, expunerea interactivă, exemplificarea.	2h, Mosneagu Mina, suport de curs <i>Metodologia restaurării icoanelor și lemnului policrom</i> . <i>Documentația de restaurare</i> (trimis prin email), p.449-450
Conservarea icoanelor pe sticlă	Prelegerea, dezbateră, problematizarea, expunerea interactivă, exemplificarea.	2h, Mosneagu Mina, suport de curs <i>Metodologia restaurării icoanelor și lemnului policrom</i> . <i>Documentația de restaurare</i> (trimis prin email), p. 507-524
<p>Bibliografie</p> <p>[1]. Floroiu A., Michescu A., <i>Aspecte metodologice ale restaurării icoanelor pe sticlă. Utilizarea gelului de agar pentru îndepărtarea depunerilor aderente peliculei de culoare</i>, în <i>Caietele restaurării 2016</i>, Editura ACS, București, p. 70-78 (Biblioteca Stăniloae, cota P I-1499)</p> <p>[2]. Melniciuc-Puică N., 2001, <i>Materiale pentru realizarea, conservarea și restaurarea icoanelor și frescelor</i>, Ed. Tehnopress. (Bibl. Stăniloae cota II-16991 S)</p> <p>[3]. Postolache D.L., <i>Restaurarea unui iconostas brâncovenesc</i>, în <i>Caietele restaurării 2014</i>, Ed. ACS, pp. 170 – 178 (Biblioteca Stăniloae, cota P I-1499)</p>		

8. 2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
Măsuri de protecția muncii și PSI. Consolidarea icoanelor și lemnului policrom in situ. Intervenții de consolidare a policromiei de pe lemnul sculptat. Desprăfuirea picturilor cu desprinderi.	Lucrarea de laborator. Demonstrații. Discuții. Exemplificări	6h, [5] p. 137, [2] p.128

Biocidarea lemnului policrom	Lucrarea de laborator. Demonstrații. Discuții. Exemplificări	2h, [6] p.183, [2] p.128, [1] p. 144
Intervenții de îndepărtare a murdăriei, petelor, vopselelor de pe lemnul sculptat.	Lucrarea de laborator. Demonstrații. Discuții. Exemplificări	6h, [1] p.167-168, [2] p.128, [6] p. 183
Lipiri, completări de lemn, chituirii ale lemnului degradat.	Lucrarea de laborator. Demonstrații. Discuții. Exemplificări	6h, [1] p. 146-147, [2] p.128, [6] p. 184
Realizarea de chituirii ale zonelor lacunare din policromie. Finisarea mecanică a chiturilor.	Lucrarea de laborator. Demonstrații. Discuții. Exemplificări	4h, [1] p. 148, [2] p.128 [4] p. 176
Intervenții de îndepărtare a murdăriei de pe foaia de aur și argint.	Lucrarea de laborator. Demonstrații. Discuții. Exemplificări	6h, [2] p.128, [6] p. 184-186
Integrarea cromatică a lipsurilor policromiei în culori de apă, vernis, metodele tratteggio, pointillism, velatura.	Lucrarea de laborator. Demonstrații. Discuții. Exemplificări	6h, [1] p. 148, [2] p.128

Bibliografie

- [1]. Constantin M., *Restaurarea iconostasului Bisericii Mănăstirii Tismana (2013-2015). Influența parametrilor de microclimat asupra intervențiilor de restaurare*, în Caietele restaurării 2017, Editura ACS, București, p. 130-157 (Biblioteca Stăniloae, cota P I-1499)
- [2]. Cotețiu M., *Restabilirea prin restaurare a programului iconografic al iconostasului de la biserica "Sfântul Gheorghe" din Mogoșoaia*, în Caietele restaurării 2016, Editura ACS, București, p. 70-78 (Biblioteca Stăniloae, cota P I-1499)
- [3]. Lelong F. & col., *Restaurarea ușilor împărătești de la Muzeul Tradiției Aulice, Palatul Mogoșoaia*, în Caietele restaurării 2017, Editura ACS, București, p. 104-117 (Biblioteca Stăniloae, cota P I-1499)
- [4]. Nechita L., *Intervenții la iconostasul bisericii Scaune*, în Caietele restaurării 2020, Editura ACS, București, p. 164-181 (Biblioteca Stăniloae, cota P I-1499)
- [5]. Postolache L.D, Darida I., Floroiu A, Dudu M.V., Sburlea I., Mălinescu B., Herăscu A.V., *Repere metodologice din procesul de conservare-restaurare a șase icoane împărătești realizate de Nicolae Grigorescu, la Mănăstirea Zamfira*, în Caietele restaurării 2018, Editura ACS, București, p. 130-145 (Biblioteca Stăniloae, cota P I-1499)
- [6]. Polizu S., *Biserica "Sf. Nicolae-Albă", București. Acțiuni principale privind conservarea și restaurarea iconostasului*, în Caietele restaurării 2016, Editura ACS, București, p. 170-187 (Biblioteca Stăniloae, cota P I-1499)

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se face în alte centre universitare din țară și din străinătate. Pentru o mai bună adaptare la cerințele pieței muncii a conținutului disciplinei au avut loc întâlniri cu reprezentanți ai deținătorilor obiectelor de patrimoniu din mediul eclezial și laic.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
----------------	---------------------------	-------------------------	------------------------------

10.4 Curs	- corectitudinea și profunzimea cunoștințelor; coerența logică.; gradul de asimilare al limbajului de specialitate.	Evaluare scrisă (finală în sesiunea de examene)	60%
	criterii ce vizează aspectele atitudinale: conștiințiozitatea, interesul pentru studiul individual	Participarea activă la cursuri.	10%
10.5 Seminar/laborator	- capacitatea de a opera cu cunoștințele asimilate; - capacitatea de aplicare în practică; - criterii ce vizează aspectele atitudinale: conștiințiozitatea, interesul pentru studiul individual.	Participarea activă la lucrările de laborator	30%
10.6 Standard minim de performanță			
Cunoașterea elementelor fundamentale de teorie și însușirea tehnicilor de lucru pe icoană.			

Data completării
30.09.2024

Titular de curs,
Conf.dr.Moșneagu Mina Adriana

Titular de seminar,
Conf.dr.Moșneagu Mina Adriana

Data avizării în departament
05.10.2024

Director de departament,
Conf.univ.dr.pr. Emilian-Justinian ROMAN